2024/2084

29.7.2024.

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2024/2084

od 26. srpnja 2024.

o imenovanju posebnog predstavnika Europske unije za Kosovo (*)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 33. i članak 31. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

(1) Vijeće je 4. veljače 2008. postiglo dogovor o imenovanju posebnog predstavnika Europske unije (PPEU) za Kosovo.

(2) Vijeće je 30. srpnja 2020. donijelo Odluku (ZVSP) 2020/1135 ([1]) kojom je g. Tomáš SZUNYOG imenovan PPEU-om za Kosovo.

(3) Vijeće je 20. srpnja 2023. donijelo Odluku (ZVSP) 2023/1527 ([2]) kojom je produljen mandat g. Tomáša SZUNYOGA kao PPEU-a za Kosovo. Mandat PPEU-a istječe 31. kolovoza 2024.

(4) G. Aivu ORAVA trebalo bi imenovati PPEU-om za Kosovo za razdoblje od 1. rujna 2024. do 31. kolovoza 2026.

(5) PPEU će provoditi mandat u kontekstu situacije koja se može pogoršati i koja bi mogla ugroziti ostvarenje ciljeva vanjskog djelovanja Unije kako su određeni u članku 21. Ugovora,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Posebni predstavnik Europske unije

G. Aivo ORAV imenuje se posebnim predstavnikom Europske unije (PPEU) za Kosovo od 1. rujna 2024. do 31. kolovoza 2026. Vijeće može donijeti odluku o produljenju ili ranijem završetku mandata PPEU-a na temelju procjene Političkog i sigurnosnog odbora (PSO) i prijedloga Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku (VP).

Članak 2.

Ciljevi politike

Mandat PPEU-a temelji se na sljedećim ciljevima politike Unije u Kosovu:

(a) održavanje vodeće uloge u promicanju stabilnog, održivog, mirnog, demokratskog i multietničkog Kosova koje je aktivno u regionalnoj suradnji;

(b) jačanje stabilnosti u regiji te doprinos regionalnoj suradnji na općenitoj razini i dobrosusjedskim odnosima na zapadnom Balkanu;

(c) promicanje Kosova koje je predano vladavini prava i zaštiti manjina te kulturne i vjerske baštine;

(*) Ovim se nazivom ne dovode u pitanje stajališta o statusu te je on u skladu s RVSUN-om 1244 (1999) i mišljenjem Međunarodnog suda o proglašenju neovisnosti Kosova.

([1]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2020/1135 od 30. srpnja 2020. o imenovanju posebnog predstavnika Europske unije u Kosovu (SL L 247, 31.7.2020., str. 25.).

([2]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2023/1527 od 20. srpnja 2023. o produljenju mandata posebnog predstavnika Europske unije u Kosovu te o izmjeni Odluke (ZVSP) 2020/1135 (SL L 185, 24.7.2023., str. 30.).

(d) pružanje potpore europskoj perspektivi Kosova i njegovu približavanju Uniji u skladu s perspektivom regije i u skladu sa Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, s jedne strane, i Kosova, s druge strane ([3]) („Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju") i s Odlukom Vijeća (EU) 2015/1988 ([4]) te u skladu s relevantnim zaključcima Vijeća.

Članak 3.

Mandat

Kako bi se ostvarili ciljevi politike, PPEU ima sljedeći mandat:

(a) pružati potporu europskoj perspektivi Kosova i njegovu približavanju Uniji u skladu s njegovom regionalnom perspektivom i u skladu sa Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju i s Odlukom (EU) 2015/1988 te u skladu s relevantnim zaključcima Vijeća, ciljanom komunikacijom s javnošću te Unijinim aktivnostima informiranja osmišljenima kako bi se u kosovskoj javnosti osiguralo šire razumijevanje pitanja povezanih s Unijom, uključujući rad misije EULEX KOSOVO, kao i podrška tim pitanjima;

(b) pratiti, pomagati i olakšavati, svim metodama i instrumentima koje PPEU ima na raspolaganju te uz potporu Ureda Unije u Kosovu, napredak u pogledu političkih, gospodarskih i europskih prioriteta, uključujući sigurnost i inozemno upletanje i manipuliranje informacijama, u skladu s odgovarajućim institucionalnim nadležnostima i odgovornostima te podupirati provedbu Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, među ostalim putem europskog plana reformi;

(c) doprinositi razvoju i konsolidaciji poštovanja ljudskih prava i temeljnih sloboda u Kosovu, među ostalim u odnosu na žene i djecu, pitanje roda, raznolikost i uključenost te zaštitu manjina, u skladu s Unijinom politikom ljudskih prava i smjernicama Unije o ljudskim pravima;

(d) promicati sveobuhvatnu političku koordinaciju Unije u Kosovu;

(e) jačati prisutnost Unije u Kosovu te osigurati njezinu usklađenost, učinkovitost i vidljivost; koordinirati Unijinu strategiju komunikacije s javnošću u Kosovu, među ostalim bliskom suradnjom s PPEU-om za dijalog Beograda i Prištine i voditeljem Misije Europske unije za uspostavu vladavine prava u Kosovu (EULEX KOSOVO);

(f) pružati lokalne političke smjernice voditelju misije EULEX KOSOVO, među ostalim o političkim aspektima pitanja koja se odnose na izvršne odgovornosti misije, kao i o mogućem prijenosu njezinih aktivnosti PPEU-u ili Uredu Unije u Kosovu i/ili lokalnim vlastima, prema potrebi i ako to lokalne okolnosti dopuštaju;

(g) pružati, prema potrebi, potporu dijalogu Beograda i Prištine pod vodstvom VP-a, s naglaskom na promicanju povoljnog okružja za taj proces; pružati lokalne političke savjete i stručno znanje PPEU-u za dijalog Beograda i Prištine;

(h) pružati, prema potrebi, potporu mandatu specijaliziranih vijeća i Specijaliziranog ureda tužiteljstva, u koordinaciji s misijom EULEX KOSOVO, među ostalim komunikacijom i aktivnostima za osvješćivanje javnosti.

Članak 4.

Provedba mandata

1. PPEU je odgovoran za provedbu mandata i djeluje pod nadležnošću VP-a.

2. PSO održava blisku vezu s PPEU-om i glavna je točka PPEU-a za kontakt s Vijećem. PSO pruža PPEU-u strateško vodstvo i političko usmjeravanje u okviru mandata, ne dovodeći u pitanje ovlasti VP-a.

3. PPEU djeluje u bliskoj koordinaciji s Europskom službom za vanjsko djelovanje (ESVD) i njezinim relevantnim odjelima.

([3]) SL L 71, 16.3.2016., str. 3.
([4]) Odluka Vijeća (EU) 2015/1988 od 22. listopada 2015. o potpisivanju u ime Unije Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, s jedne strane, i Kosova, s druge strane (SL L 290, 6.11.2015., str. 4.).

Članak 5.

Financiranje

1. Financijski referentni iznos namijenjen pokrivanju rashoda povezanih s mandatom PPEU-a za razdoblje od 1. rujna 2024. do 31. kolovoza 2026. iznosi 4 970 500 EUR.

2. Rashodima se upravlja u skladu s postupcima i pravilima koji se primjenjuju na opći proračun Unije.

3. Upravljanje rashodima uređuje se ugovorom između PPEU-a i Komisije. PPEU za sve rashode odgovara Komisiji.

Članak 6.

Ustrojavanje i sastav tima

1. PPEU je odgovoran za ustrojavanje tima u granicama svojeg mandata i odgovarajućih raspoloživih financijskih sredstava. Tim mora posjedovati stručno znanje o specifičnim pitanjima politika, u skladu s potrebama mandata. PPEU o sastavu svojeg tima odmah obavješćuje Vijeće i Komisiju.

2. Države članice, institucije Unije i ESVD mogu predložiti upućivanje osoblja na rad kod PPEU-a. Plaće takvog upućenog osoblja pokriva dotična država članica, dotična institucija Unije odnosno ESVD. Stručnjaci koje su države članice uputile u institucije Unije ili u ESVD također mogu biti raspoređeni na rad kod PPEU-a. Međunarodno ugovorno osoblje mora imati državljanstvo države članice.

3. Sve upućeno osoblje ostaje pod administrativnom nadležnošću države članice koja ga upućuje, institucije Unije koja ga upućuje ili ESVD-a te izvršava svoje dužnosti i djeluje u interesu mandata PPEU-a.

Članak 7.

Povlastice i imuniteti PPEU-a i osoblja PPEU-a

Povlastice, imuniteti i dodatna jamstva potrebna za ispunjenje i neometano funkcioniranje misije PPEU-a i članova osoblja PPEU-a prema potrebi se usuglašavaju sa strankama domaćinima. Države članice i ESVD u tu svrhu osiguravaju svu potrebnu potporu.

Članak 8.

Sigurnost klasificiranih podataka EU-a

1. PPEU i članovi tima PPEU-a poštuju sigurnosna načela i minimalne standarde utvrđene Odlukom Vijeća 2013/488/EU ([5]).

2. VP je ovlašten staviti na raspolaganje NATO-u/KFOR-u klasificirane podatke i dokumente EU-a do razine „CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL” koji su sastavljeni za potrebe djelovanja, u skladu sa sigurnosnim pravilima za zaštitu klasificiranih podataka EU-a.

3. VP je ovlašten staviti na raspolaganje Ujedinjenim narodima i Organizaciji za europsku sigurnost i suradnju, u skladu s operativnim potrebama PPEU-a, klasificirane podatke i dokumente EU-a do razine „RESTREINT UE/EU RESTRICTED” koji su sastavljeni za potrebe djelovanja, u skladu sa sigurnosnim pravilima za zaštitu klasificiranih podataka EU-a. U tu se svrhu dogovaraju lokalni aranžmani.

4. VP je ovlašten staviti na raspolaganje trećim stranama povezanima s ovom Odlukom neklasificirane dokumente EU-a koji se odnose na rasprave Vijeća s obzirom na djelovanje obuhvaćeno obvezom čuvanja poslovne tajne u skladu s člankom 6. stavkom 1. Poslovnika Vijeća ([6]).

([5]) Odluka Vijeća 2013/488/EU od 23. rujna 2013. o sigurnosnim propisima za zaštitu klasificiranih podataka EU-a (SL L 274, 15.10.2013., str. 1.).

([6]) Odluka Vijeća 2009/937/EU od 1. prosinca 2009. o donošenju Poslovnika Vijeća (SL L 325, 11.12.2009., str. 35.).

Članak 9.

Pristup podacima i logistička potpora

1. Države članice, Komisija, ESVD i Glavno tajništvo Vijeća osiguravaju PPEU-u pristup svim relevantnim podacima.

2. Ured Unije i/ili države članice, prema potrebi, pružaju logističku potporu PPEU-u.

Članak 10.

Sigurnost

U skladu s politikom Unije o sigurnosti osoblja koje je raspoređeno izvan Unije u operativnom svojstvu u okviru glave V. Ugovora, PPEU, u skladu s mandatom PPEU-a i sigurnosnom situacijom na području nadležnosti, poduzima sve razumno izvedive mjere za sigurnost svega osoblja za koje je PPEU izravno nadležan, posebno tako da:

(a) uspostavlja specifičan sigurnosni plan na temelju smjernica ESVD-a, koji uključuje specifične mjere za fizičku zaštitu, za organizacijsku sigurnost i za sigurnost postupaka, kojima se uređuje upravljanje sigurnim kretanjem osoblja prema području nadležnosti i unutar njega, kao i upravljanje situacijama u kojima je ugrožena sigurnost, te kojim se predviđa plan za krizne situacije i plan evakuacije;

(b) osigurava pokrivenost osiguranjem od visokog rizika za sve osoblje koje je raspoređeno izvan Unije, u skladu s uvjetima na području nadležnosti;

(c) osigurava da svi članovi tima PPEU-a koji se trebaju rasporediti izvan Unije, uključujući lokalno ugovorno osoblje, dobiju odgovarajuće sigurnosno osposobljavanje prije dolaska ili pri dolasku na područje nadležnosti, na temelju stupnjeva rizika koje za to područje određuje ESVD;

(d) osigurava provedbu svih dogovorenih preporuka koje su pripremljene na temelju redovitih sigurnosnih procjena te za Vijeće, VP-a i Komisiju priprema pisana izvješća o provedbi tih preporuka i o ostalim sigurnosnim pitanjima u okviru redovnih izvješćâ o napretku i završnog sveobuhvatnog izvješća o provedbi mandata.

Članak 11.

Izvješćivanje

PPEU redovito podnosi izvješća VP-u i PSO-u. PPEU također prema potrebi izvješćuje radne skupine Vijeća. Redovita izvješća šalju se putem mreže COREU. PPEU može podnositi izvješća Vijeću za vanjske poslove. PPEU može sudjelovati u informiranju Europskog parlamenta.

Članak 12.

Koordinacija

1. PPEU doprinosi jedinstvu, dosljednosti i učinkovitosti djelovanja Unije te pomaže osigurati da se svi instrumenti Unije i djelovanja država članica dosljedno koriste radi postizanja ciljeva politike Unije. Suradnja s državama članicama traži se prema potrebi. Aktivnosti PPEU-a koordiniraju se s aktivnostima Komisije te, prema potrebi, s aktivnostima drugih PPEU-ova koji djeluju u regiji. PPEU održava redovite informativne sastanke za misije država članica i delegacije Unije.

2. Na terenu se održava bliska veza sa šefovima delegacija Unije u regiji i šefovima misija država članica. Oni ulažu sve napore kako bi pomogli PPEU-u u provedbi mandata. PPEU pruža lokalne političke smjernice voditelju misije EULEX KOSOVO, uključujući smjernice o političkim aspektima pitanja u vezi s izvršnim odgovornostima. PPEU i zapovjednik civilnih operacija međusobno se savjetuju prema potrebi. PPEU blisko surađuje s PPEU-om za dijalog Beograda i Prištine te pruža lokalne političke savjete i stručno znanje. PPEU također surađuje s relevantnim lokalnim tijelima te drugim međunarodnim i regionalnim akterima na terenu.

3. PPEU, zajedno s drugim akterima iz Unije koji su prisutni na terenu, osigurava širenje i razmjenu informacija među akterima iz Unije na području djelovanja s ciljem postizanja visokog stupnja zajedničke svijesti o situaciji i njezine procjene.

Članak 13.

Pomoć u vezi sa zahtjevima

PPEU i osoblje PPEU-a pružaju pomoć u pribavljanju elemenata za odgovor na bilo koje zahtjeve i obveze koji proizlaze iz mandata prethodnih PPEU-ova za Kosovo te u tu svrhu osiguravaju administrativnu pomoć i pristup relevantnim spisima.

Članak 14.

Preispitivanje

Provedba ove Odluke i njezina usklađenost s ostalim doprinosima Unije u regiji redovito se preispituju. PPEU podnosi Vijeću, VP-u i Komisiji redovna izvješća o napretku, a do 30. svibnja 2026. završno sveobuhvatno izvješće o provedbi mandata.

Članak 15.

Stupanje na snagu

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu 26. srpnja 2024.

Za Vijeće

Predsjednik

BÓKA J.